

Статус учнів як учасників навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах, їх права та обов'язки визначаються Законом України «Про освіту», «Про професійну (професійну-технічну) освіту» та іншими нормативно – правовими актами чинного законодавства України.

Відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» учні як здобувачі освіти **мають право** на:

- навчання упродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Учні як здобувачі освіти **зобов'язані**:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов Статуту освітнього закладу.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Здобувачам освіти забороняється:

- допускати прояви грубості, вульгарності;
- палити у приміщеннях і на території навчального закладу;
- використовувати петарди;
- вживати алкогольні напої, наркотичні та токсичні речовини;
- псувати державне, громадське та особисте майно.

Відповідно до Закону України «Про професійну(професійну-технічну) освіти»

Стаття 37. Права здобувача освіти закладу професійної (професійно-технічної) освіти

Здобувачі освіти закладу професійної (професійно-технічної) освіти, крім прав, передбачених Законом України "Про освіту", мають право на:

- належні умови навчання за обраною професією;
- матеріальне забезпечення в період навчання на умовах і в порядку, встановлених актами Кабінету Міністрів України та іншими нормативно-правовими актами;
- навчання професії за індивідуальною програмою, у тому числі за індивідуальною програмою розвитку для осіб з особливими освітніми потребами;
- безоплатне користування навчально-виробничою, культурно-спортивною, побутовою, оздоровчою базами закладу освіти;
- матеріальну допомогу;
- оплату праці під час виробничого навчання і практики згідно з законодавством;
- безоплатні медичне обслуговування, користування засобами лікування, профілактики захворювань та зміцнення здоров'я;
- щотижневий відпочинок і канікули протягом навчального року та після його закінчення;
- безоплатне здобуття іншої (інших) професії (професій) у випадках, визначених цим Законом.

Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд здобувачам освіти до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів.

Особи з особливими освітніми потребами, які потребують підвезення до закладу освіти і у зворотному напрямку, забезпечуються таким підвезенням за рахунок коштів місцевих бюджетів, у тому числі із забезпеченням доступності відповідного транспорту для осіб із порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ

для здобувачів освіти

- Здобувач освіти приходить у школу за 15-20 хвилин до початку занять, охайний, одягнутий відповідно до вимог ділового стилю, займає своє робоче місце, готує все необхідне навчальне приладдя.
- Забороняється приносити на територію закладу з будь-якою метою і використовувати будь-яким способом вибухові, вогненебезпечні речовини; спиртні напої тютюнові вироби, наркотики і інші одурманюючі засоби й отрути;
- забороняється вживання непристойних виразів і жестів;
- забороняється без дозволу педагогів (за узгодженням із батьками) йти зі школи та її території в урочний час;
- у разі пропуску занять учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку або заяву від батьків (осіб, що їх замінюють) про причину відсутності на заняттях;
- фізична конфронтація, залякування і знущання є неприпустимими формами поведінки;
- не дозволяється жувати гумку, користуватися плеєром і мобільним телефоном на уроках;
- здобувач освіти зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені шкільною програмою;

- здобувач освіти повинен належним чином вести щоденник, пред'являти його на першу вимогу вчителя.

ПОВЕДІНКА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ПЕРЕРВАХ

Час перерви — особистий час кожного учня. Він може його проводити на власний розсуд, проте не повинен заважати іншим, порушувати правил безпеки.

Під час перерви здобувач освіти **зобов'язаний**:

- підтримувати чистоту і порядок на своєму робочому місці;
- вийти з класу, якщо попросить учитель;
- забороняється бігати по сходах, поблизу вікон і в інших місцях, непристосованих для ігор.
- забороняється штовхати один одного, кидатися предметами і застосовувати фізичну силу.
- категорично забороняється самовільно відчиняти вікна, сидіти на підвіконнях чи виглядати у відкриті вікна.
- на перервах здобувачі освіти можуть звернутися до свого класного керівника, адміністрації закладу за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.